

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Incllyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietary Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvartum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput III. Idem (a) Paduano Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74533)

desideraret vota transire, ad examen fuit dicti Archiepiscopi causa perlata, qui sub anathematis interminatione prohibuit, sicut ex litteris ipsius accepimus, ne antequam de prescripto negotio plenè constaret, vir ad secunda vota transfirer: sed ipse predicta prohibitionem contempta, filiam Hug. de Spolteli, M. nomine, in facie Ecclesie sibi solenniter copulavit uxorem. Postmodum verò duabus mulieribus, & viro coram Archiepiscopo constitutis, presatus A. publicè confessus est, se cum Maria, sicut superius dictum est, matrimonium contraxisse; & aliam, scilicet Matildam, prava quorundam suggestione seductum postmodum accepisse. Maria verò constanter asseruit, quod pater ejus non moverat de voluntate ejus querelam, adjiciens, quod inter ipsum, & presatum R. excepta solâ fide de contrahendo matrimonio, nulla obligatio intercesserat: quam quia ipse non servaverat, servare minimè tenebatur; & ideo cum illi, quam secundo acceperat, relinquebat. Cum autem presatus R. tanquam proprius vir restitui postularer, & Archiepiscopus vellet primò de matrimonio cognoscere, ob id maximè, quia mulieres dicebantur sese consanguinitate contingere, ac per hoc tam incestus, quam adulterii vitium timebatur, Maria ad Apostolicam appellans Sedem, vocem appellationis emisit, & festum Circumcisionis proximum terminum ap. præfixit. Appellationi verò Archiepiscopus deferens, eidem M. sub periculo animæ & excommunicationis interminatione districtius (d) interdixit, ne cui nuberet, donec causa ipsa coram nobis, vel coram delegatis ab hac Apostolica Sede iudicibus finem debitum sortiretur. Ipsa tamen de remedio appellationis confisa, cui-dam alii W. nomine nihilominus nupsit, & super hoc citata coram Archiepiscopo, noluit propter appellationem, quam objecerat, apparere. Cum igitur absentibus partibus non videatur nobis negotium finiendum, ipsum experientia vestra, de qua plenè confidimus, committentes, presentium auctoritate mandamus, quatenus partibus ante vestram presentiam convocatis, inquiratis diligentius veritatem, & si nihil constiterit, quod impediat, præter consensum, qui inter presatum R. & Mariam asseritur præcessisse, secunda matrimonia inviolabiliter observanda, sublato ap. diffugio judicetis. Licet enim contra interdictum Ecclesie ad secunda vota transire nequaquam debuerit, conveniens tamen non videtur, ut ob id solum sacramentum conjugii dissolvatur: alia tamen poena debet eis imponi, quia contra prohibitionem Ecclesie hoc fecerunt.

NOTÆ.

1. (a) *Vintoniensis.*] Ita habetur in prima collectione, sub hoc tit. cap. 2. & in append. Cocil. Lateran. cap. 28. & ita legendum esse constat ex cap. 7. de sponsalib. ubi notavi. Rescribit autem Alex. in presenti his Prælati Angliæ, non verò ipsi Archiepiscopo Cantuariensi, quia cum ab eo appellatum esset ad Pontificem, non poterat ejusdem causæ cognitio illi delegari, ex l. eos, C. de appellat. cap. accepta, eod. tit. ubi probavi. Si autem Pontifex in hac causa sententiam definitivam protulisset, rectè poterat ejus

executionem committere eidem judici à quo, ut in cap. antecedenti, cap. ut debitus 59. de appell. cap. 1. qui filii sint legit. in 3. collect.

(b) *Absentem.*] Pater enim potest pro filia etiam absente sponsalia contrahere, ut probavi in cap. 1. de despons. impub.

(c) *Quadragesima.*] Juxta tradita in cap. Capellanus, de feriis.

(d) *Interdixit.*] Licet enim appellatione interposita, iudex à quo non possit aliquid innovare circa negotium principale, tamen circa accessoria, & alia, quæ directò non tangunt ipsum, potest statueri.

CAPUT III.

Idem (a) *Paduano Episcopo.*

DE muliere. Et infra: Illos autem, qui præ consanguinitate prohibentur conjungi, & post contra interdictum Ecclesie se receperint, excommunicationi debes subicere, donec tamdiu separentur, (b) quousque legitimè cognoscatur, utrum eorum matrimonium possit, & debet jure stare.

NOTÆ.

1. (a) *Paduano.*] Presentem inscriptionem exposui in cap. de muliere 6. de spons. (b) *Quousque.*] An tunc necessaria sit nova absolutio, exposui in cap. 1. de iudiciis, ubi Balboa n. 67. explicat textum hunc.

COMMENTARIUM.

Interdictum Ecclesie circa matrimonium non contrahendum tripliciter intercedere potest: per legem, per Judicem, & per Parochum. Per legem fit, cum ea certis temporibus nuptias celebrari prohibet, ut in cap. non oportet, c. 2. 33. quest.

cap. 4. cap. Capellanus, de feris, ubi Probavi. Per judicem, quando licet pendente super matrimonio, vel illud, vel aliud contrahi specialiter interdictur, cap. tuanos, de sponsa duorum, cap. 1. & 2. hoc titul. Per Parochum, cum aut impedimentum denunciatur illi, aut probabilis est ejusdem suspicio, cap. cum inibitio, in princip. & S. sane, de clandest. de spons. Sed an matrimonium contra interdictum Ecclesie celebratum, nullum sit; an vero sustineatur; poenitentia tantum injuncta ita contrahentibus contra Ecclesie prohibitionem, dubium est, propter juris testimonium inter se expressè pugnantia. Illud valere poenitentia contrahentibus imposta, docetur in cap. 1. & 2. hoc titul. Contrarium verò, immò matrimonium ipso jure nullam esse, probatur in cap. ad dissolvendum, de despons. impub. ibi: Quod si contra interdictum nostrum in pr. iudicium ipsius aliquid fuerit attentatum, id irritam esse decernimus, & viribus omnino carere. Etc. tuas de sponsa duor. ibi: Et si contra interdictum Ecclesie publice factum venire presumpserit, matrimonium tam presumuose contra actum poteris irritare. Et cap. contra adicimus, in fine 35. q. 2. cap. 1. hoc titul. in 1. collect. cuius pars extat in cap. videtur, 35. q. 6. ibi: Nam quod contra interdictum, & ordinem Ecclesie factum est, ratum non haberi, tam divine, quam humana legis proclamata auctoritas. Pro quorum iurium conciliatione Glossa in præfenti, quam sequuntur communiter Repetentes, ita distinguit: vel huiusmodi interdicto, seu prohibitioni causam dedit perpetuum impedimentum, veluti ob nunciat in aliquam cognationis speciem; & tunc certum est, conjuges statim separandos esse, & probato impedimento, matrimonium esse dissolvendum: si verò prohibitio

ex causa temporaria processit, veluti quia iam fides data fuerat alii per verba de futuro, vel quia incestum commisit conjux, aliudve ex delictis, quæ convicta adimere jus connubii solent, ut in cap. 1. & 2. de eo qui cognovit consanguinitatem, cap. 2. de poenit. & remis. cap. statutum 27. q. 2. cap. admonere, cap. interfectores 33. q. 2. eo casu si matrimonium de facto celebratur, valet, poenitentia tantum injuncta contrahentibus, etsi prohibitio iudicis præcesserit, etiamsi in fraudem litis ceptæ celebratum sit, cap. cum in Apostolica 18. supra de spons. Sequuntur Glossam Cironius, & le Gautre in parat. ad hunc titul. Barb. lib. 3. voto 114. num. 14. Aliter distinguit Sanchez de matrim. lib. 7. disp. 1. num. 9. inter prohibitionem factam à Pontifice, & factam ab aliis Ecclesiarum Prælati; ita ut primo casu contra interdictum Pontificis celebratum matrimonium nullum sit; secundo verò casu vires habeat. Illum sequitur Zypeus in consulti. Canonice ad hunc titul. consulti. 1. Sed his omnibus distinctionibus omissis, Basil. de matrim. lib. 6. cap. 6. aliter distinguendum existimat, videlicet, quod si in ipsa Ecclesie prohibitione adjecta sit clausula irritans, matrimonium contra celebratum nullum sit, ex ratione legis non dubium, C. de legibus, cap. Imperialis 25. q. 2. Si verò tantum Ecclesia utatur clausula prohibitoria, ut olim in matrimoniis clandestinis, cap. 3. de clandest. de spons. matrimonium contra celebratum subsistat, poenitentia contrahentibus imposta. Quæ admittit distinctione, primo casu procedunt textus in d. cap. tuas, cap. ad dissolvendum, cap. 1. hoc titul. in 1. collect. Secundo verò casu procedunt textus in cap. 1. & 2. hoc titul.

TITULUS XVII.

Qui filii sint legitimi.

CAPUT I.

(a) Alexander III.

CONquestus est nobis Herberrus lator præsentium, quod cum quandam mulierem, (b) neptem R. acceperit in (c) uxorem, præfatus R. ipsam (d) ex hæredare conatur, eo quod ante desponsationem matris suæ nata fuerit, cum postea, prout dicitur, pater mulieris præfata matrem ipsius acceperit in uxorem. Inde est, quod f. v. p. A. f. p. m. quat. rei veritate diligenter & cognita, & inquisita, nullius appellatione obstante, eam legitimam esse iudicetis, jubentes prædicto R. ex nostra, & vestra parte, ne sæpèdictæ mulieri, & hæredibus suis hac occasione super (e) hæreditatem suam molestiam inferat, vel gravamen. Si autem contra inhibitionem nostram venire præsumpserit, sublato appellationis remedio severitate ecclesiastica percellatis.

NOTÆ.

(a) Alexander III. Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc titul. cap. 1. & post Concil. Lateran. p. 33. cap. 3. nullibi tamen ex-

primitur cui rescribat Pontifex. Cujac. autem ex quodam MS. restituit inscriptionem ita, Exoniensi, & Voigormensi Episcopis: quæ dioceses sunt in Anglia, ut jam notavi in cap. 6. de filiis presbyter.